

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2715/23
9.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, као чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миленко Тодоровић, адвокат из Смедерева, ул. Карађорђева бр. 22/6, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Гордана Илић, адвокат из Смедерева, ул. Вука Караџића бр. 9/17, ради раскида уговора, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Основног суда у Смедереву П 3014/21 од 03.11.2022. године, након расправе одржане пред другостепеним судом у присуству пуномоћника парничних странака и парничних странака дана 09.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Смедереву П 3014/21 од 03.11.2022. године и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да суд раскине Уговор о поклону закључен дана 15.12.2014. године између тужиоца као поклонодавца и тужене ББ као поклонопримца, оверен пред Основним судом у Смедереву под бројем ОПУ 271-2014 због неблагодарности тужене према тужиоцу, те да се обавезе тужена да непокретности које су предмет тог уговора, уписане у листу непокретности ... КО ... и то кат. парцеле бр. ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... преда у државину тужиоцу, **као НЕОСНОВАН.**

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ... да туженој ББ из ..., на име трошкова парничног поступка исплати износ од 192.675,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате, у року од 15 дана по пријему писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П 3014/21 од 03.11.2022. године, ставом првим изреке је раскинут уговор о поклону закључен дана 15.12.2014. године између тужиоца АА из ... као поклонодавца и тужене ББ из ... као поклонопримца, оверен пред Основним судом у Смедереву, под бројем ОПУ: 271-2014, због неблагодарности тужене према тужиоцу, те је обавезана тужена да непокретности које су предмет тог уговора, уписане у листу непокретности ... КО... и то кат. парцеле бр. ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... преда у државину тужиоцу, у року од 15 дана од дана достављања пресуде, под претњом принудног извршења.

Ставом другим изреке је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 222.975,00 динара, са законском затезном каматом почев од 26.10.2022. године као дана пресуђења па до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено поднела тужена због битне повреде одредаба парничног поступка, нетачно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражила.

Тужилац је одговорио на жалбу тужене. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП, ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон), након одржане расправе пред другостепеним судом, у смислу одредбе члана 383 став 4 ЗПП, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Налазећи да су испуњени услови из члана 383 став 3 ЗПП, оцењујући основаним жалбене разлоге тужене да првостепени суд није извео правилне закључке о одлучним чињеницама, да је пресуда у једном делу контрадикторна и нејасна, противречи сама себи и датим разлозима у пресуди, то је овај суд, као жалбени, а ради оцене наведених жалбених навода, отворио расправу, поново извео већ изведене доказе и то саслушањем тужиоца и тужене у својству парничних странака, а на који начин је на тако утврђено чињенично стање потом применио материјално право и одлучио као у изреци.

Оценом доказа изведених пред првостепеним и другостепеним судом, у смислу члана 8 ЗПП, утврђено је да су тужилац и тужена отац и ћерка. Осим тужене, тужилац има сина који живи и ради у ... и са којим тужилац нема никакву комуникацију. Дана

15.12.2014. године, странке су закључиле уговор о поклону оверен код Основног суда у Смедереву, под бројем ОПУ: 271-2014. Овим уговором је тужилац поклонио туженој непокретности уписане у листу непокретности број ... КО Враново и то кат.парц. бр. ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... без накнаде, а тужена је као поклонопримац поклон прихватила са захвалношћу и поштовањем. Пре и у време закључења уговора о поклону између странака су њихови међусобни односи били такви да су се тужилац и тужена међусобно посећивали и помагали према својим могућностима, те да је тужена одлазила на крсну славу и заветине код тужиоца у ..., док рођендане није славио. Тужилац је у ...прешао да живи 2013. године, у домаћинству са његовом мајком, односно бабом тужене, са којом се тужена слагала и посећивала. Она је умрла 04.04.2020. године. Тужилац имао пет операција и последњу малигног тумора на кожи. Пре него што је прешао у ..., тужилац је живео и радио у ..., где је задобио повреду на раду и из које повреде је остварио накнаду штете од 25.000 евра с умањењем 10% за трошкове адвоката. Прима пензију око 30.000,00 динара месечно и инвалиднину из ... 303 евра месечно Тужена је инвалидски пензионер, болује од мултиплексклерозе и депресије, живи са супругом у ... и има троје деце. Тужилац је из љубави према својој ћерки, те управо због тога што гаји емпатију због њене тешке болести на дан своје крсне славе Врачеви, 14.11.2014. године пред присутним гостима рекао да ће туженој да поклони своје имање у ..., те је зато закључен предметни уговор о поклону. Тужена је била у државини поклоњених непокретности и са својим супругом, сведоком ВВ обрађивала њиве које јој је тужилац поклонио, а у државини истих тужена је била и пре закључења спорног уговора о поклону, почев од 2008. године. Пре закључења овог уговора о поклону, тужена и њен супруг су тужиоцу више пута финансијски помагали, тако што су му позајмили новац у износу од 3.000,00 евра, а након тога и сукцесивно давали новац у више наврата, што тужилац није спорио у свом исказу, а обзиром да тада није стекао услов за пензионисање.

Односи између странака су били такви све до другог дана славе Врачеви, 15.11.2016. године, када тужена није дошла други дан славе код тужиоца, што није било спорно међу странакама. Тужилац је након тога у пар наврата тражио од тужене враћање поклоњених парцела како би их продао, а дана 04.12.2016. године, тужилац је отишао код тужене у ..., којом приликом је био присутан и супруг тужене, када је дошло до расправе између њих јер је тужилац тражио од тужене да му да новац за њиве које јој је поклонио, односно да му отплати ове њиве, са чиме се тужена није слагала, јер је то њена дедовина. Том приликом, тужена није вређала тужиоца, а тужилац јој је рекао да су то њиве које су његова очевина, али да жели да има нешто на свом имену. Недуго након овог догађаја, тужилац је позвао мајку тужене, сведока ГГ и у телефонском разговору јој тражио да прода стан у ... (у коме тужилац сада станује) а уколико то не учини претио је да ће некога убити. Због овакве претње се мајка тужене уплашила, па је позвала телефоном тужену и рекла јој је да се припази од тужиоца када иде у њиве које ради и пренела јој речи тужиоца. Након свега овога, а због претње тужиоца, супруг тужене је 2017. године поднео против тужиоца кривичну пријаву полицијском одељењу у ..., за коју пријаву је тужена знала. На тужену је све ово лоше утицало, сваки стрес погоршава њено здравље, јер има проблеме са ходом и са рукама. Тужилац и тужена не комуницирају од 16.11.2016. године. Тужилац је продао кућу у ... током 2018. године, када је мајку пребацио у старачки дом, те од тада не живи тамо, већ у стану у ... Није се обраћао туженој у вези свог здравственог стања након те 2016. године. Тужена је имала

сознања о овоме, али има проблеме са својим здрављем и бригом о породици. Тужена никада није напала на живот и тело тужиоца, није га физички угрозила, није га вређала нити је напала на његову имовину, није нарушила његову слободу и његов физички и психички интегритет, што није било спорно међу странкама. Тужиоца је повредило игнорисање тужене, што се не интересује за њега, те чињеница да не пита за његово здравље.

Одлучујући о основаности тужбеног захтева, првостепени суд је закључио да је тужена, престајањем да одлази код тужиоца на славу и заветине, нејављањем на телефон тужиоцу и неодговарањем на његове поруке, недавањем разлога тужиоцу за такво објашњење, непућивањем честитке за његов рођендан непосредно, у крајњем случају телефоном или поруком, као и одобравањем поступака свог супруга који је наносио увреде тужиоцу и подношењем кривичне пријаве, исказала грубу неблагодарност и незахвалност према тужиоцу, те је, применом правних правила имовинског права и то одредбе Параграфа 567 Српског Грађанског законика усвојио тужбени захтев тужиоца и раскинуо предметни уговор о поклону, те применом одредбе члана 132 став 2 Закона о облигационим односима наложио туженој да непокретности које су предмет уговора о поклону преда у државину тужиоцу као изреком ожалбене пресуде.

Међутим, како је правостепена пресуда морала бити укинута из наведених разлога, то је другостепени суд одлучивао о постављеном тужбеном захтеву, те нашао да је исти неоснован.

Наиме, Уговор о поклону је уговор облигационог права али није регулисан Законом о облигационим односима. Уговор о поклону је регулисан параграфима Српског грађанског законика који се примењује на основу чл. 4 Закона о неважности правних прописа донетих пре 6.априла 1941. године и за време непријатељске окупације (Сл.лист ФНРЈ БР.86/46 , 105/46, 97/47).

Српски грађански законик у параграфу 561 прописује да је поклон добротин и једностранни уговор где лице даје нешто другом без накнаде, док у параграфу 567 прописује могућност опозива поклона и то „ако обдарени велику неблагодарност спрам дародатеља покаже, наносећи вред његовом животу, телу, чести, и нарушавајући његову слободу и имање“.

Груба неблагодарност као разлог за опозив уговора произилази из добротиног карактера уговора о поклону. Побуда да се учини поклон је подстакнута наклоношћу поклонодавца према личности поклонопримца, тако да ако овај испољи незахвалност у одређеном степену, онда закон узима то као релевантну чињеницу која може утицати на измене намере дарежљивости поклонодавца. Груба неблагодарност је правни стандард и да би се понашање поклонопримца могло сматрати грубом неблагодарношћу у мери која може произвести правне последице опозива уговора о поклону, неопходно је да буде такве природе да се по општеприхваћеним стандардима средине у којој поклонодавац и поклонопримац живе, ради о неморалним поступцима, односно таквим поступцима који угрожавају телесни и психички интегритет поклонодавца. Другим речима, да ли је дошло до грубе неблагодарности од стране поклонопримца, суд

закључује узимајући све околности случаја, ценећи чињенично стање, правила морала и добрих обичаја. Међутим, не представља свака неблагодарност, морална грешка поклонопримца према поклонодавцу, разлог за опозив уговора о поклону, већ је потребно да незахвалност носи посебан анимозитет, односно да неблагодарност буде “велика” или “груба”. Неблагодарност као услов за опозив уговора о поклону, не може се посматрати једнострано, искључиво кроз однос поклонопримца према поклонодавцу, већ се мора сагледати у светлу укупних међусобних односа уговорача. Због тога, приликом утврђивања постојања грубе неблагодарности мора се узети у обзир и владање поклонопримца и његов утицај на касније односе са поклонодавцем, раније држање оба уговорача и њихово уобичајено опхођење, да ли је присутна жеља да се однос поправи, као и то да ли је поклонодавац допринео поремећеним односима са поклонопримцем.

У конкретном случају, по мишљењу овог суда, понашање тужене ББ као поклонопримца према тужиоцу АА нема елементе грубе односно велике неблагодарности, у смислу цитираног параграфа 567 Српског грађанског законика, обзиром да у радњама тужене не постоје увреде, претње, физички насртаји, насиље, дрско или безобзирно понашање према тужиоцу, нити нарушавање његове слободе или имовине.

Наиме, тужилац као разлоге за опозив уговора о поклону наводи занемаривање дужности поштовања њега као оца, односно недолазак тужене на његову крсну славу, заветине, рођендан, одбијање сваке комуникације са њим, као и одобравање поступака свог супруга, те с тим у вези подношење кривичне пријаве против њега. Међутим, из утврђеног чињеничног стања несумњиво произилази да је тужена с породицом била на слави тужиоца 15.11.2016. године, да је свему овоме претходило понашање тужиоца, услед којег је дошло до поремећених односа између њих, обзиром да је тужилац пар дана након другог дана крсне славе Врачеви, тачније 04.12.2016. године, отишао код тужене и тражио јој новац за њиве које јој је поклонио, којом приликом је дошло до расправе између супруга тужене и тужиоца. Тужена није желела да прода своју дедовину, а сам тужилац у свом исказу наводи да јој је том приликом рекао да је то његова очевина и да зато жели да има нешто на свом имену. Недуго након тога, почетком 2017. године, тужилац је и претио да ће убити некога ако мајка тужене не прода стан у ..., у коме иначе сада борави тужилац, због чега се мајка тужене уплашила и предочила туженој да се припази од тужиоца, када иде у њиве да ради, што је овај суд несумњиво утврдио из исказа сведока ГГ, која је на убедљив и животан начин у свом исказу објаснила да је ово учинила јер је хтела да заштити тужену, која је болесна и да је у том тренутку свашта помишљала. Због овог догађаја, тужена се јако уплашила, а супруг тужене је поднео против тужиоца кривичну пријаву полицији, што је утврђено из исказа тужене ББ, датог како у првостепеном поступку тако и на главној расправи пред другостепеним судом, који исказ је прихватио као јасан, логичан и убедљив, сагласан са исказом сведока ВВ, који је овим догађајима био непосредно присутан, као и исказом сведока ДД, пријатеља парничних странака, који је у свом исказу навео да су тужена и њен супруг једном приликом тражили од њега савет, обзиром да им је тужилац претио и тражио од њих да му врате њиве, и да су страховали за своје животе, па их је саветовао да обавесте полицију о томе, уколико се осећају угроженим.

Са друге стране, суд није могао да прихвати исказ тужиоца у делу где тврди да је кривична пријава од стране тужене уследила након његове СМС поруке, коју је послао туженој после недоласка другог дана славе 15.11.2016. године, наводећи да ју је том приликом питао да поразговарају обзиром да тужена није дошла други дан славе. Ово стога што је овакав исказ тужиоца нелогичан и неискрен, те у потпуној супротности како са исказом тужене ББ, из којег је пре свега овај суд несумњиво утврдио да је уобијачено било да се на крсну славу долазило један а некад два дана, што је зависило од личних и пословних обавеза, те да је она са породицом била на слави код оца први дан и након ручка уобијачено отишли кући, тако и са исказима горе именованих сведока којима је суд поклатио пуну веру, из којих је утврђено да је кривичну пријаву поднео супруг тужене и то 2017. године, након претње тужиоца изречене у телефонском разговору са мајком тужене ГГ. Стога кривична пријава није поднета из шиканозних разлога.

Све напред наведено указује да тужена није без оправданог разлога прекинула комуникацију са тужиоцем, будући да је тужилац својим поступцима допринео нарушењу њиховог међусобног односа. Иако му је намера закључења уговора била, како наводи у свом исказу, да својој ћерки овде туженој дарује парцеле да има и како би јој обезбедио животну егзистенцију и помоћ у лечењу, обзиром да болује од мултиплесклерозе, и да исте тужена може продати ако затреба, тужилац је након две године егзистирања овог уговора захтевао у више наврата од тужене да му врати имовину, односно да му отплати ове парцеле, и то из разлога “јер је желео да се води нека имовина на његово име”, и да исте прода, како то и сам тврди у свом исказу. У вези објашњења за ове своје поступке, тужилац је током поступка давао контрадикторне разлоге, па је тако најпре истицао да је разлог одласка код тужене предметног дана био тај да реше проблем у вези износа од 3.000 евра који су му тужена и њен супруг дали као помоћ, а затим да је разлог било његово лоше финансијско стање, јер му је требао новац за операције и да живи. Даље, тужилац је навео и то да је потраживао од тужене парцеле јер је желео на овај начин да буде сигуран да има нешто на своје име, објашњавајући да је продао кућу и плац у ... да би отплатио трошкове боравка мајке у дому. Ово објашњење тужиоца, осим што је нелогично и противречно, обзиром да је мајку сместио у дом 2018. године а не 2016. године када је тражио назад од тужене парцеле, исто и нема релевантног утицаја на одлучивање, будући да му “новац није битан” како је навео приликом саслушања пред судом, и да је овај поступак покренуо због незахвалности тужене, а не угрожавања животне егзистенције. Уосталом, у погледу овог материјалног аспекта, ни сам тужилац није спорио да му је тужена финансијски помагала, давала новац у више наврата, за живот и за лечење, те давала му стоку за прехрану.

У светлу овакво утврђених околности случаја, недолазак тужене на крсну славу и заветине код тужиоца након горе описаног догађаја, те одсуство пажње коју је тужилац у тим ситуацијама очекивао од тужене, не може се по оцени овог суда сматрати грубом неблагодарношћу, нити може водити повреди части тужиоца, јер се не ради о таквим неморалним поступцима који садрже посебан анимозитет и који угрожавају психички интегритет тужиоца као поклонодавца. Када се сагледају све чињенице и то да је тужилац својим горе описаним поступцима дао повода потпуном прекиду односа између њега и тужене, због чега је тужена престала да посећује оца

у ... од краја 2016. године, те да тужена болује од мултиплесклерозе због чега јој је отежано ходање и померање, да води бригу о породици и троје деце, да јој је преваходно ради повољног здравственог стања потребан мир, те имајући у виду и друштвени контекст и општеприхваћени стандард средине у којој странке живе па с тим у вези чињеницу да је тужилац кратак временски период живео у ... (2013-2018. године) где је славио крсну славу и сеоску славу – заветине, односно да је након две године од прекида комуникације са туженом продао своју кућу, а који период по уобичајеном и редовном току ствари не може указивати на такву повреду моралних норми тужене и дубокој повреди тужиочеве части, то произилази да тужена није испољила грубу неблагодарност према тужиоцу у смислу цитираних прописа Српског грађанског законика.

Такође, ни чињеница да тужена није честитала рођендане тужиоцу, по оцени овог суда не може представљати велику неблагодарност, обзиром да такво опхођење није било уобичајено и нешто што се међу њима подразумевало пре него што је дошло до поремећених односа, јер тужилац није славио свој рођендан, а што је утврђено из исказа тужене и свих саслушаних сведока, нарочито из исказа сведока ЋЋ, који је пријатељ са тужиоцем преко 30 година, а коме би по самој природи ствари била позната чињеница да је тужилац прослављао свој рођендан.

Поред наведеног, суд је имао у виду и наводе тужиоца да је био лошег здравственог стања, због чега је био оперисан пет пута, те да га тужена ниједном није питала за то, што је суд прихватио да га је погодило као родитеља, али исто тако је имао у виду да о наведеном тужилац није обавестио тужену о чему она није имала сазнање, затим и дугогодишње нарушено здравствено стање тужене, које је постојало пре закључења уговора о поклону, те чињеницу да тужилац о својој болести тужену није обавестио, а да је тужена за његово здравствено стање сазнала у току трајања поступка, те с тим у вези исказану бригу странака понаособ, међутим код утврђеног да тужилац и тужена немају контакт, по оцени овог суда исто може водити само закључку о непостојању комуникације, а не исказаној грубој неблагодарности од стране тужене.

Имајући у виду све наведено, а нарочито чињеницу да тужена није угрозила тужиочев живот или тело, није напала његову имовину, нити је нарушила његов психички и физички интегритет, у смислу параграфа 567 Српског грађанског законика, који регулише могућност опозива поклона због грубе неблагодарности поклонопримца, суд је одбио тужбени захтев тужиоца и одлучио као у изреци ове пресуде.

Обзиром да тужена има пуноважан правни основ за коришћење непокретности који су предмет овог уговора, неоснован је и захтев тужиоца којим је тражио да му тужена преда у државину ове непокретности.

Апелациони суд је у смислу одредбе члана 165 став 2 Закона о парничном поступку одлучио о накнади трошкова целог поступка. Одлука о трошковима парничног поступка донета је применом члана 150, 153, 154, 162 и 163 ЗПП имајући у виду вредност и исход спора, стварне, нужне трошкове и одређене трошкове, то су туженој досуђени трошкови за састав одговора на тужбу у износу од 9.000,00 динара, за

приступ на 10 одржаних рочишта у износу од по 10.500,00 динара и трошкови другостепеног поступка за састав жалбе у износу од 18.000,00 динара и на име приступа на рочиште пред другостепеним судом 21.375,00 и таксе на жалбу у износу од 39.300,00 динара, све по АТ и ТТ важеће у време предузимања радњи односно у време пресуђења, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до коначне исплате у смислу одредбе 277 ЗОО.

Из ових разлога Апелациони суд у Београду је усвојио жалбу тужене па је на основу члана 387 став 1 тачка 6 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом, другом и трећем изреке ове пресуде.

Обзиром да тужилац није успео у другостепеном поступку, као и да трошкови одговора на жалбу не представљају нужан трошак за вођење другостепеног поступка, то је применом члана 153 и 165 ЗПП одлучено као ставом четвртом изреке ове другостепене пресуде.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић